ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)
z 18. januára 2005 *

Vo veci T-93/02,

Confédération nationale du Crédit mutuel, so sídlom v Paríži (Francúzsko), v zastúpení: A. Carnelutti a J.-P. Gunther, advokáti,

žalobca,

ktorého v konaní podporuje

Francúzska republika, v zastúpení: G. de Bergues a F. Million, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Rozet, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: francúzština.

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/216/ES z 15. januára 2002 o štátnej pomoci, ktorú poskytla Francúzska republika v prospech Crédit mutuel (Ú. v. EÚ L 88, s. 39) vo forme neprimeranej kompenzácie poskytovanej na úhradu nákladov na výber a správu sporenia v mechanizme „Livret bleu",

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
(druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras a N. J. Forwood,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. júna 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 Confédération nationale du Crédit mutuel touto žalobou navrhuje, aby Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie Komisie 2003/216/ES z 15. januára 2002 o štátnej pomoci, ktorú poskytla Francúzska republika v prospech Crédit mutuel (Ú. v. EÚ L 88 s. 39, ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

Crédit mutuel

2 Crédit mutuel je skupinou bánk bez centrálneho riadenia, pričom sa skladá zo siete miestnych pobočiek Crédit mutuel, ktoré majú postavenie spolupracujúcich spoločností. Každá miestna pobočka Crédit mutuel musí byť členom regionálnej federácie a každá federácia musí byť členom Confédération nationale du Crédit mutuel, centrálneho orgánu siete v zmysle článku L511-30 francúzskeho menového a finančného zákonníka. Táto inštitúcia, žalobca v tejto veci, má postavenie neziskového združenia.

3 Počet miestnych pobočiek Crédit mutuel, z ktorých každá môže mať aspoň jednu alebo viac filiálok, sa znížil z 2 031 roku 1991 na 1 820 roku 2001. V čase prijatia napadnutého rozhodnutia mali tieto pobočky približne 5,7 milióna vkladateľov. Medzi rokmi 1999 a 2001 bol Crédit mutuel piatou najväčšou francúzskou bankou z hľadiska objemu vkladov a treťou z hľadiska siete filiálok.

Livret bleu

4 Livret bleu (Modrá kniha), vytvorená zákonom 75-1242 z 27. decembra 1975 o oprave finančného zákona pre rok 1975 (JORF z 28. decembra 1975, s. 13435), je regulovaným produktom sporenia určeným širokej verejnosti, ktorého distribúciu verejné orgány zverili výlučne Crédit mutuel.

5 Výška odmeny, ktorú Crédit mutuel vypláca z vkladov na Livret bleu, je upravená štátom. Výška úroku oslobodeného od dane a vyplácaného sporiteľom, je zhodná

s výškou úroku na Livret A (distribuujú ju Caisses d'épargne a La Poste), ktorý je hlavným produktom konkurujúcim regulovanému sporeniu. Táto výška bola v čase prijatia napadnutého rozhodnutia stanovená na 3 % za rok. Výška vkladov na jednu knižku nesmie prekročiť hornú hranicu, ktorá je zhodná s hranicou stanovenou pre Livret A, čo bolo od roku 1991 100 000 francúzskych frankov (FRF) (15 245 eur) pre fyzické osoby a od 1. januára 2002 15 300 eur.

6 Odmeňovanie vkladov na Livret bleu je predmetom osobitnej daňovej úpravy odlišnej od všeobecne platných predpisov o zdaňovaní sporenia. Kým fyzickým osobám umožňuje všeobecná daňová právna úprava zvoliť si, najmä čo sa týka úrokov z vkladov, v prípade, že daňovník je usadený vo Francúzsku, zrážkovú daň namiesto dane z príjmu, takéto právo voľby neexistuje pre odmeňovanie Livret bleu, ktoré podlieha vo všetkých prípadoch zrážkovej dani. Táto sa však vypočítava iba z tretiny tejto odmeny.

7 Prostriedky uložené na Livret bleu, ktorých výška sa pohybovala v 90. rokoch medzi 80 až 100 miliardami FRF, boli od začiatku predmetom viacerých zmien. Najprv mal Crédit mutuel povinnosť použiť 50 % prostriedkov (zvýšené na 65 % roku 1983) na účely všeobecného záujmu (ďalej len „EIG"), určené najmä na financovanie miestnych združení a na upísanie cenných papierov vydaných štátom a jeho verejnoprávnymi inštitúciami, pričom zvyšok zostával banke voľne k dispozícii.

8 Od prijatia nariadenia z 27. septembra 1991 (JORF z 26. novembra 1991, s. 15383), bola postupne zvyšujúca sa časť vkladov použitá na financovanie sociálneho ubytovania, a to najmä sústredením prostriedkov v Caisse des dépôts et consignations (ďalej len „CDC"), ktorá používa pridelené prostriedky na financovanie sociálneho ubytovania tým, že poskytuje úvery správcovským inštitúciám ubytovania za nízke nájomné, podobne ako používajú Caisses d'épargne a La Poste prostriedky z Livret A. Od nariadenia z 27. septembra 1991 sa celý objem nových

vkladov na Livret bleu použil na financovanie sociálneho ubytovania a vklady existujúce k 31. decembru 1990 museli byť postupne sústredené v CDC ročnými splátkami vo výške 10 % až do roku 2000. Dnes sú všetky vklady sústredené v CDC.

9 Od roku 1991 CDC uhrádza Crédit mutuel, výlučne v súvislosti so sústredenými vkladmi, odmenu zodpovedajúcu hrubej úrokovej sadzbe stanovenej orgánmi verejnej moci, ktorá sa vypláca sporiteľom, ako aj sprostredkovateľskú províziu vo výške 1,3 % vkladov (ďalej len „provízia z vkladov").

10 Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, je teda možné identifikovať tri spôsoby použitia vkladov z Livret bleu:

— vklady sústredené v CDC od roku 1991 (ktoré sú určené na financovanie sociálneho ubytovania a za ktoré sa vypláca provízia z vkladov),

— iné EIG ako vyššie uvedené vklady (ktoré pozostávajú najmä z dlhodobých pôžičiek miestnym združeniam, ďalej len „iné EIG"),

— voľne použiteľné prostriedky.

Dve posledné uvedené kategórie použitia sa mali pritom počas tohto obdobia postupne vytratiť.

11 Livret bleu zohral pre Crédit mutuel dôležitú úlohu. Z kvantitatívneho hľadiska sa však jeho relatívny význam v priebehu rokov predchádzajúcich roku 2002 oslabil. Podiel Livret bleu na vkladoch v Crédit mutuel, ktorý bol vo výške 70 % roku 1975 a ešte takmer 60 % roku 1985, klesol od roku 1997 na úroveň nižšiu ako 25 %.

Správne konanie

12 Komisia 25. januára 1991 dostala sťažnosť týkajúcu sa pomoci poskytnutej Francúzskou republikou v prospech Crédit mutuel vo vzťahu k Livret bleu. Listom zo 6. februára 1998 Komisia informovala francúzske orgány o svojom rozhodnutí začať prieskumné konanie, ktoré upravuje článok 88 ods. 2 ES (Ú. v. ES C 146, s. 6).

13 Crédit mutuel poslal 18. júna 1998 Komisii dokument predkladajúci tvrdenia s cieľom vyvrátiť, že by sa za štátnu pomoc mali považovať opatrenia, na ktoré sa vzťahovalo začatie konania, ako aj analytický účtovný spis týkajúci sa Livret bleu. Mnohé dotknuté subjekty, medzi ktoré patria aj sťažovatelia, tiež predložili Komisii svoje pripomienky.

14 Vzhľadom na spis, ktorý predložil Crédit mutuel, sa Komisia rozhodla vykonať analytický účtovný audit Livret bleu. Na tieto účely si pribrala konzultanta, ktorého záverečná správa bola 10. januára 2000 predložená na preskúmanie francúzskym orgánom a Crédit mutuel. V máji 2000 žalobca poveril iného konzultanta úlohou skontrolovať metodológiu analytických účtovných postupov Crédit mutuel a zriadenie prevádzkového účtu Livret bleu. Táto úloha bola splnená v septembri 2000 odovzdaním podrobnej správy. Komisia pristúpila v apríli 2001 k rozšíreniu zmluvy s týmto konzultantom, s úlohou aby zistil odchýlky medzi oboma účtovnými štúdiami a určil zmeny údajov alebo metodológie, ktoré by mohli byť v prípade

potreby oprávnene zohľadnené a začlenené do jej predchádzajúceho hodnotenia. Konečná správa konzultanta bola odovzdaná francúzskym orgánom 23. júla 2001. Crédit mutuel a jeho konzultant oznámili svoj nesúhlas s konečnými závermi konzultanta Komisie.

Napadnuté rozhodnutie

15 Komisia prijala 15. januára 2002 napadnuté rozhodnutie.

16 Komisia v napadnutom rozhodnutí po zhrnutí skutočností a pripomienok, ktoré dostala počas správneho konania, venuje bod V zhodnoteniu kompenzačných opatrení poskytnutých v prospech Crédit mutuel. Tento bod má päť častí.

17 Bod V.1 napadnutého rozhodnutia sa venuje „narušovan[iu] hospodárskej súťaže a vplyv[u] na obchod medzi členskými štátmi" a vedie v odôvodnení č. 92 k nasledujúcemu záveru:

„Potenciálna pomoc poskytnutá v prospech Crédit mutuel vzhľadom na jej charakter prevádzkovej pomoci, ekonomickú situáciu bankového sektora v Európe, a špecifické obmedzenia platobnej schopnosti týkajúce sa bankového sektora zavedením Livret bleu má vplyv na obchod od zavedenia Livret bleu a stále viac narušovala hospodársku súťaž v rámci finančného sektora. Z tohto dôvodu je potrebné usúdiť, že potenciálna pomoc bola pri jej zavedení roku 1975 novou pomocou." [*neoficiálny preklad*]

18 Po preskúmaní „kvalifikácie štátnych prostriedkov" v bode V.2 napadnutého rozhodnutia Komisia v odôvodnení č. 100, ktoré samotné je bodom V.3, nazvaným „Konkurenčná výhoda" vysvetľuje:

„Ak kompenzácia, ktorú dostal Crédit mutuel z dôvodu plnenia úloh verejnej služby vo forme provízie z vkladov vyplácanej zo strany CDC, presahuje čisté náklady tejto verejnej služby (berúc do úvahy celkové výnosy a náklady spojené s plnením tejto úlohy), Crédit [m]utuel má konkurenčnú výhodu oproti iným bankám, keďže dostáva ďalšie prostriedky, ktoré nie sú poskytované ostatným bankám." [*neoficiálny preklad*]

19 V odôvodnení č. 101 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa nachádza v bode V.4 venovanom „vývoj[u] výšky štátnej pomoci", Komisia definuje svoj prístup v určovaní výšky pomoci takto:

„Keďže francúzske orgány uviedli existenciu služby všeobecného hospodárskeho záujmu spojeného s mechanizmom Livret bleu, Komisia sa musí snažiť získať bilanciu prospechu a nákladov spojených s výkonom uvedenej služby, aby mohla byť určená oprávnená výška kompenzácie vyplácanej štátom." [*neoficiálny preklad*]

20 Po rôznych účtovných expertízach prišla Komisia k nasledujúcim záverom týkajúcich sa výsledkov prevádzkového účtu Livret bleu:

— správa vkladov sústredených v CDC bola stratová počas celých 90. rokov, ale roku 1998 bol vytvorený zisk,

— správa iných EIG bola počas 90. rokov zisková v ročnej výške medzi 59 miliónmi FRF a 957 miliónmi FRF,

— správa voľne použiteľných prostriedkov bola stratová.

21 Tieto výsledky sú zhrnuté v odôvodnení č. 179 napadnutého rozhodnutia v tejto tabuľke (v miliónoch FRF):

Rok	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Spolu
Sústredené vklady	[...] [1]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	– 399
[Iné] EIG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	2 592
Voľne použiteľné prostriedky	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	– 1 119
Celkový medzisúčet pred zdanením	1 096	505	301	– 471	– 135	– 87	– 156	20	1 074

22 Čo sa týka globálnej bilancie prospechu a nákladov spojených s výkonom služby všeobecného hospodárskeho záujmu spojenej s mechanizmom Livret bleu, Komisia vysvetľuje:

„[109] Príjmy z [iných] EIG je potrebné v každom prípade vziať do úvahy, keďže sú neoddeliteľnou súčasťou povinností stanovených štátom v rámci systému

1 — Utajené dôverné informácie.

Livret bleu. Okrem toho je potrebné poznamenať, že vylúčenie určitých spôsobov využitia prinášajúcich prospech by viedlo k absurdite: štát by musel kompenzovať straty plynúce z určitých spôsobov použitia, kým z iných spôsobov použitia vo vnútri systému Livret bleu by sa získal dostatočný prospech, ktorý by nebol vzatý do úvahy.

[110] Situácia je menej zrejmá vo vzťahu k voľne použiteľným prostriedkom, pri ktorých v skúmanom období nastala strata približne 1 [miliardu FRF]. Z tohto dôvodu zaťažili štátny rozpočet, ktorý by bol v prípade absencie uvedeného spôsobu použitia vo vyváženej situácii, čo by znamenalo, že by bolo potrebné znížiť práve o toľko províziu z vkladov. Komisia však usúdila, že čisté náklady voľného použitia prostriedkov sa majú započítať." [*neoficiálny preklad*]

23 Vo vzťahu ku konečnému zhodnoteniu Komisia uvádza v odôvodnení č. 180 napadnutého rozhodnutia:

„Keďže suma účtovných hospodárskych výhod, ktoré plynú z realizácie Livret bleu (provízia z vkladov, prospech zo správy [iných] EIG, prospech z vlastnej správy prostriedkov, teda prostriedkov na voľné použitie) presahuje náklady, ktoré vynakladá Crédit mutuel na výber a správu vkladov, dochádza k prevodu verejných prostriedkov, ktorý predstavuje štátnu pomoc." [*neoficiálny preklad*]

24 Komisia tak ohodnotila celkový objem pomoci za roky 1991 až 1998 na súčet výsledkov uvedených v tabuľke v bode 21 vyššie, teda 1 074 miliónov FRF.

25 Komisia potom, čo v bode V.5 skúmala zlučiteľnosť pomoci poskytnutej v prospech Crédit mutuel so zmluvou, dochádza v bode VI napadnutého rozhodnutia k záveru:

„[202] Pridelenie práva distribúcie Livret bleu v prospech Crédit mutuel v sebe obsahuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 [ES]. Na túto pomoc sa nemôže vzťahovať žiadna z výnimiek stanovených v článku 87 ods. 2 a 3 [ES].

[203] Výnimka stanovená v článku 86 ods. 2 [ES] sa môže uplatniť iba čiastočne, keďže, ako preukázal audit vykonaný na účet Komisie, kompenzácie poskytnuté v danom období nie sú striktne obmedzené na výnimočné náklady plynúce z plnenia úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré by bolo možné vziať do úvahy. Keďže išlo o jedinú možnú výnimku, ktorá umožňuje vyňať predmetné opatrenia z povinností stanovených pravidlami hospodárskej súťaže, a najmä zo zákazu stanoveného v článku 87 ods. 1 [ES], vyplýva z toho, že časť štátnych prostriedkov poskytnutých v prospech Crédit mutuel, ktorá presahuje pokrytie čistých nákladov správy a výberu Livret bleu s prihliadnutím na normálnu maržu rentability, predstavuje nadmernú kompenzáciu nákladov spojených s plnením úlohy verejnej služby, a preto predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom." [*neoficiálny preklad*]

26 Článok 1 napadnutého rozhodnutia stanovuje:

„1. Opatrenia prijaté Francúzskom v prospech Crédit mutuel vo vzťahu k výberu a správe regulovaného sporenia v režime ‚Livret bleu' obsahujú štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.

2. Na túto pomoc sa nemôže uplatniť žiadna z výnimiek v rámci článku 87 ods. 2 a 3 [ES]. Čiastočne sa na ňu môže uplatniť výnimka stanovená v článku 86 ods. 2 [ES] v rozsahu, v akom je táto štátna pomoc nevyhnutná na splnenie úlohy všeobecného

hospodárskeho záujmu, ktorou štát poveril Crédit mutuel. Pomoc presahujúca náklady na výber a správu Livret bleu sa nemôžu považovať za zlučiteľné so spoločným trhom." [*neoficiálny preklad*]

27 Podľa článku 2 ods. 1 napadnutého rozhodnutia „Francúzsko má od Crédit mutuel vymáhať pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom, ktorá mu bola poskytovaná od 1. januára 1991" [*neoficiálny preklad*]. Tento odsek takisto obsahuje údaje, podľa ktorých sa má určiť výška pomoci, ktorú musí Francúzsko vymáhať.

28 Odseky 2 až 5 článku 2 stanovujú:

„2. Francúzsko zmení výšku odmeny z vkladov na Livret bleu, ktorú vypláca [CDC] v prospech Crédit mutuel tak, aby v budúcnosti neexistovala žiadna pomoc, ktorej výška by presahovala náklady správy a výberu, ktoré môžu byť vzaté do úvahy.

3. Francúzske orgány uložia Crédit mutuel povinnosť vyhotoviť oddelenú účtovnú závierku a zverejňovať ju.

4. Francúzske orgány doručia Komisii ročnú správu banky a trojročnú správu obsahujúcu účtovnú závierku týkajúcu sa Livret bleu.

5. Komisia vykoná akúkoľvek kontrolu, ktorú bude považovať za potrebnú s cieľom preveriť, či výška pomoci poskytovanej v prospech Crédit mutuel presne zodpovedá úlohe všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá je mu zverená. Ak to uzná za potrebné, Komisia poverí konzultantov, aby vykonali audit analytického účtovníctva Livret bleu." [*neoficiálny preklad*]

Konanie a návrhy účastníkov konania

29 Žalobou podanou do kancelárie Súdu prvého stupňa 28. marca 2002 podal žalobca návrh na začatie tohto konania.

30 Uznesením z 11. septembra 2002 bolo vyhovené návrhu Francúzskej republiky na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobcu.

31 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (druhá rozšírená komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania uvedených v článku 64 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa vyzval účastníkov na predloženie určitých dokumentov a písomne im položil otázky. Účastníci konania predložili svoje odpovede a dokumenty v stanovenej lehote.

32 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na verejnom pojednávaní 8. júna 2004. Účastníci boli vyzvaní na písomné zodpovedanie dvoch dodatočných otázok, čo v stanovenej lehote splnili. Ústna časť konania bola skončená 14. júla 2004.

33 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— subsidiárne zrušil článok 2 tohto rozhodnutia, v ktorom nariaďuje vymáhanie identifikovanej pomoci,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

34 Francúzska republika, vedľajší účastník konania, navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

35 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

Úvodné pripomienky

36 Na podporu svojho návrhu na zrušenie žalobca uvádza sedem žalobných dôvodov. K prvému žalobnému dôvodu, ktorý je založený na porušení článku 87 ods. 1 ES, uvádza, že opatrenia uvedené v napadnutom rozhodnutí nemôžu byť považované za pomoc. V druhom až štvrtom žalobnom dôvode, ktoré sú subsidiárne, uvádza, že ak

by aj išlo o pomoc, túto pomoc nie je možné považovať za existujúcu pomoc. V piatom žalobnom dôvode, takisto subsidiárnom, žalobca uvádza, že Komisia porušila ustanovenia článku 14 nariadenia Rady č. 659/1999 (ES) z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) tým, že nariadila vrátenie uvádzanej pomoci. V šiestom žalobnom dôvode žalobca vytýka Komisii, že porušila jeho procesné práva a zásadu správneho úradného postupu. Siedmy žalobný dôvod sa zakladá na porušení článku 253 ES.

37 Zo žalobných dôvodov účastníkov konania ako celku vyplýva, že hlavná otázka, o ktorú ide v tomto konaní, sa týka identifikácie pomoci v napadnutom rozhodnutí, teda štátneho opatrenia, ktorým sa poskytla výhoda v prospech Crédit mutuel. Je teda potrebné preveriť, či napadnuté rozhodnutie identifikuje s dostatočnou jasnosťou opatrenia a výhody, ktoré sú považované v danom prípade za pomoc nezlučiteľnú so zmluvou.

O odôvodnení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k identifikácii pomoci

Tvrdenia účastníkov konania

38 Výhrady žalobcu týkajúce sa identifikácie pomoci sa nachádzajú v prvom rade v tretej až piatej časti siedmeho žalobného dôvodu, ktorý je založený na porušení povinnosti odôvodnenia. V druhom rade žalobca uvádza, najmä v rámci prvého a štvrtého žalobného dôvodu, tvrdenia, ktoré majú preukázať, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočné a protirečivé, čo sa týka rôznych aspektov definície pomoci. Rovnako Komisia uvádza tvrdenia týkajúce sa identifikácie pomoci v rámci svojich tvrdení týkajúcich sa prvého, štvrtého a siedmeho žalobného dôvodu.

39 Tvrdenia účastníkov konania sa týkajú najmä troch aspektov definície spornej pomoci:

— identifikácia opatrenia, ktorým mohla byť poskytnutá výhoda v prospech Crédit mutuel,

— identifikácia štátnych prostriedkov, prostredníctvom ktorých bola údajne poskytnutá sporná výhoda,

— kvalifikácia novej pomoci od roku 1975, pokiaľ ide o režim Livret bleu.

— O identifikácii opatrenia, ktorým bola poskytnutá výhoda

40 V rámci prvej časti prvého žalobného dôvodu žalobca uvádza, že napadnuté rozhodnutie je nejasné a protirečivé, čo sa týka identifikácie opatrení, ktorými podľa Komisie bola poskytnutá výhoda v prospech Crédit mutuel.

41 Žalobca v prvom rade uvádza, že v napadnutom rozhodnutí Komisia neidentifikovala žiadnu výhodu, ktorá by mohla byť ako taká považovaná za štátnu pomoc a následne ľahko kvantifikovaná.

42 Zdôrazňuje, že jediný element, ktorý Komisia identifikovala ako spôsobilý „viesť k pomoci" (ale bez toho, aby sám osebe predstavoval pomoc) je provízia z vkladov. Žalobca pritom zastáva názor, že Komisia implicitne usúdila, že výhoda rovnako pochádzala aj z iného prospechu plynúceho z Livret bleu, pretože použila „globálnu metódu", podľa ktorej boli vzaté do úvahy všetky príjmy Crédit mutuel z Livret bleu a všetky náklady spojené s distribúciou tohto produktu na zhodnotenie toho, či je odmena, ktorú Crédit mutuel dostáva za svoju úlohu distribuovať Livret bleu, primeraná. Žalobca usudzuje, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté v tomto smere nedostatočnou jasnosťou.

43 Žalobca kritizuje úvahu Komisie v prvom rade vo vzťahu k zhodnoteniu čiastočného oslobodenia od dane a exkluzivity distribúcie Livret bleu, v druhom rade vo vzťahu k zohľadneniu účelov použitia prostriedkov z Livret bleu a v treťom rade vo vzťahu k zhodnoteniu provízie z vkladov.

44 V prvom rade, vo vzťahu k daňovému oslobodeniu a exkluzivite, žalobca uvádza, že Komisia, hoci upustila od tvrdení o prípadnom „priťahujúcom efekte" Livret bleu, naďalej trvá v náznakoch na tom, že z dôvodu daňového oslobodenia a zo skutočnosti, že Livret bleu je distribuovaný iba jedinou úverovou inštitúciou, Livret bleu prináša potom osobitné výhody Crédit mutuel. Vo svojej replike žalobca uvádza, že v napadnutom rozhodnutí nebolo preukázané, že udelená exkluzivita je výhodou. Podľa neho ide o nedostatok odôvodnenia, na ktorý sa má v prípade potreby prihliadnuť aj bez návrhu.

45 V druhom rade, vo vzťahu k spôsobu použitia Livret bleu, žalobca uvádza, že napadnuté rozhodnutie zjavne neobsahuje odôvodnenie toho, či prospech z iných EIG môže byť kvalifikovaný ako výhoda. Podľa neho samotná skutočnosť, že tieto činnosti predstavujú jeden zo spôsobov použitia vložených čiastok v rámci systému Livret Bleu, neumožňuje v žiadnom prípade vyvodiť, že Crédit mutuel získal výhodnejšie podmienky oproti podmienkam normálnych činností na trhu.

46 V treťom rade žalobca zastáva názor, že takisto nie je možné považovať províziu z vkladov za hospodársku výhodu poskytnutú za netrhových podmienok. Domnieva sa, že Komisia nepozná povahu tejto provízie. Žalobca okrem toho uvádza, že pri čítaní napadnutého rozhodnutia nie je jasné, či pomoc, ktorú identifikovala Komisia, znamená províziu z vkladov ako celku alebo iba časti z nej a v tomto prípade, ktorá časť by mohla byť takto kvalifikovaná.

47 V replike žalobca pridáva, že používanie „globálnej metódy" v napadnutom rozhodnutí obsahuje zjavné protirečenie a jej výsledok nie je koherentný. Uvádza, že na viacerých miestach napadnutého rozhodnutia je iba samotná provízia z vkladov identifikovaná ako potenciálna pomoc, kým iné spôsoby použitia (iné EIG a voľne použiteľné prostriedky) sú vzaté do úvahy iba na výpočet čistých nákladov systému. Nevylučuje, že provízia z vkladov by mohla byť kvalifikovaná ako pomoc, keby presahovala náklady na správu Livret bleu a keby boli splnené všetky ostatné podmienky uplatnenia článku 87 ES, keďže potom by odmeňovaná činnosť bola zisková a nemala by byť odmeňovaná. Podľa žalobcu však Komisia usúdila, že výška pomoci nezodpovedá provízii z vkladov, ale (kladnému) zostatku činnosti Crédit mutuel spojenému s Livret bleu. Takto potom Komisia zahrnula do výšky pomoci súhrn všetkých úžitkov, ktoré dosiahol Crédit mutuel, a najmä tie úžitky, ktoré pochádzali z iných EIG. Žalobca tvrdí, že toto protirečenie neumožňuje porozumieť, z čoho pozostáva pomoc identifikovaná Komisiou, čo samo osebe odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia.

48 Napokon žalobca považuje výsledky, ktoré vyplývajú z postupu Komisie, za chybné, a to z hľadiska súm, ktoré má Crédit mutuel vrátiť štátu. Zdôrazňuje, že keď sa skúma bilancia využívania Livret bleu medzi rokmi 1991 a 1998, z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že iba za prvé tri roky vznikol prevádzkový zisk vo výške 1 096 miliónov FRF roku 1991, 505 miliónov FRF v roku 1992 a 301 miliónov FRF v roku 1993. Podľa žalobcu však bol celý tento zisk vytvorený z iného prospechu ako provízie z vkladov, ktorá samotná predstavovala príjmy v tých istých rokoch vo výške 8,62 a 113 miliónov frankov. Naopak však bola v rokoch 1994 až 1997 zaznamenaná prevádzková strata, kým podiel na prospechu z Livret bleu zodpovedajúci provízii

z vkladov neprestal rásť. Žalobca zdôrazňuje, že provízia z vkladov nemohla prispieť k zisku počas prvých troch rokov a že ani nezabránila strate počas nasledujúcich štyroch rokov. Podľa žalobcu, ak by za daných podmienok mohli kladné výsledky za prvé tri roky brániť vyplácaniu provízie z vkladov počas týchto rokov, nie je na druhej strane primerané, aby sa zo sčítania za dlhodobé obdobie vyvodilo vrátenie súm výrazne presahujúcich sumy pochádzajúce z provízie z vkladov a správy za roky, v ktorých sa vytvoril čistý zisk.

49 Komisia zastáva názor, že znenie rozhodnutia nie je nejasné. Na podporu tohto názoru odkazuje na odôvodnenie č. 203 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 25 vyššie) a článok 1 ods. 1 jeho výroku (pozri bod 26 vyššie).

50 V odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa Komisia tvrdí, že poskytovanie provízie z vkladov je jediným opatrením, ktoré podľa napadnutého rozhodnutia predstavuje štátnu pomoc poskytnutú Crédit mutuel. Podľa nej to jasne vyplýva z odôvodnení č. 14, 28, 30, 66, 98, 167 a 168 a najmä z článku 2 ods. 2 výroku napadnutého rozhodnutia.

51 Okrem toho Komisia tvrdí, že napadnuté rozhodnutie sa nevenovalo ani daňovému oslobodeniu, ani právu na distribúciu Livret bleu. Podľa nej z napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že zo zníženia dane, ktoré spôsobuje pohyb v štátnych financiách, majú úžitok priamo jednotliví spotrebitelia, a nie banka.

52 Čo sa týka použitia Livret bleu, Komisia tvrdí, že je chybné tvrdiť, že napadnuté rozhodnutie považovalo normálny prospech („úžitok") zo správy Livret bleu za štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom. Zastáva názor, že táto námietka je dôsledkom zámeny medzi na jednej strane konceptom konkurenčnej výhody

vyplývajúcej z prílišnej kompenzácie čistých nákladov úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu prostriedkami štátu a na druhej strane konceptom hospodárskych výhod vzatých do úvahy (tak, ako sú vzaté do úvahy výdavky a vynaložené náklady) na zistenie toho, aké boli čisté náklady realizácie tejto úlohy. Komisia zastáva názor, že odôvodnenie č. 100 napadnutého rozhodnutia (uvedené v bode 18 vyššie) vysvetľuje jasne pojem konkurenčnej výhody. Na pojednávaní Komisia vysvetlila v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa, že určité časti napadnutého rozhodnutia, ktoré uvádzajú pojem výhod v kontexte nákladov na prostriedky na Livret bleu, sa nachádzajú v časti venovanej bilancii činnosti a preto sa týkajú iba druhého vyššie uvedeného konceptu.

53 Čo sa týka tvrdení uvedených v replike, Komisia uvádza, že žalobca podal návrh úplne odlišný od pôvodného návrhu v žalobe. Uvádza, že žalobca nepochopil definíciu pomoci vyplývajúcu z článku 1 napadnutého rozhodnutia a nevzal do úvahy skutočnosť, že analytická účtovná evidencia umožnila vytvoriť bilanciu nielen výdavkov spojených s plnením úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá bola zverená Crédit mutuel, ale rovnako celkovú finančnú bilanciu prostriedkov (prospech z obchodnej činnosti a štátnych prostriedkov) získaných pri príležitosti plnenia tejto úlohy. Komisia pripomína, že zostatok tejto bilancie znamená „časť štátnych prostriedkov poskytnutých v prospech Crédit mutuel, ktorá presahuje pokrytie čistých nákladov na správu a výber Livret bleu, berúc do úvahy normálnu mieru rentability" [*neoficiálny preklad*].

54 Napokon Komisia uvádza, že čiastka 1 074 miliónov FRF uvedená v odôvodnení č. 178 a v článku 2 ods. 1 napadnutého rozhodnutia predstavuje skutočne za obdobie rokov 1991 — 1998 sumu verejných prostriedkov poskytnutých v danom období, ktorá presahuje náklady na výber a správu Livret bleu.

— O identifikácii štátnych prostriedkov

55 Žalobca sa domnieva, že Komisia neodôvodnila dostatočne kvalifikáciu určitých prvkov prítomných v režime Livret bleu ako štátnych prostriedkov.

56 V prvom rade, čo sa týka čiastočného daňového oslobodenia, nebolo poskytnuté žiadne odôvodnenie vo vzťahu ku skutočnosti, že režim Livret bleu vedie k zdaňovaniu osôb, ktoré ďalej nie sú zdaňované. Žalobca pripomína, že napadnuté rozhodnutie konštatovalo, že toto oslobodenie je na úžitok iba spotrebiteľom.

57 V druhom rade odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nerieši, či prospech z iných EIG je kvalifikovaný ako štátne prostriedky. Napadnuté rozhodnutie sa bez ďalších podrobností obmedzilo na konštatovanie, že sú súčasťou systému Livret bleu. Žalobca zastáva názor, že ak toto konštatovanie znamená, že ide o štátne prostriedky, je nejasné a z tohto dôvodu neprimerané. Vo svojej replike žalobca uvádza, že je paradoxné, keď Komisia popiera, že prospech z iných EIG by mohol byť kvalifikovaný ako štátne prostriedky, avšak v napadnutom rozhodnutí bol tento prospech zahrnutý do výšky súm, ktoré mal Crédit mutuel vrátiť štátu. Podľa žalobcu nie je mysliteľné, aby sa požadovalo vrátenie týchto súm bez toho, aby boli kvalifikované ako štátna pomoc a tým považované za štátne prostriedky.

58 V treťom rade žalobca a vedľajší účastník konania zastávajú názor, že Komisia dostatočne neodôvodnila svoje konštatovanie, podľa ktorého je potrebné províziu z vkladov považovať za štátne prostriedky.

59 Komisia zdôrazňuje, že ustanovenia článku 253 ES jej stanovujú povinnosť odôvodniť iba stanoviská vydané vo forme právnych aktov. Zastáva názor, že v závere napadnutého rozhodnutia v odôvodnení č. 203 je stanovené bez najmenšej

nejasnosti, že v rozsahu, v akom finančný zásah štátu predstavuje prílišnú kompenzáciu čistých nákladov, ktoré vznikli Crédit mutuel pri plnení úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu, táto prílišná kompenzácia predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.

60 Komisia tvrdí, že finančné oslobodenie nebolo kvalifikované v napadnutom rozhodnutí ako štátne prostriedky alebo ako pomoc v prospech Crédit mutuel.

61 Komisia rovnako nesúhlasí s myšlienkou, podľa ktorej napadnuté rozhodnutie považuje prospech z iných EIG za prostriedky štátu. Pripomína, že argumentácia žalobcu a vedľajšieho účastníka v tomto smere pramení z toho, že boli zamenené na jednej strane konkurenčná výhoda vyplývajúca z prílišnej kompenzácie nákladov pri plnení úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu zo strany štátu, ktorá sa poskytuje Crédit mutuel, a na druhej strane hospodárske výhody vzaté do úvahy na určenie čistých nákladov tejto úlohy.

62 Vo svojej duplike Komisia zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutie považuje za štátne prostriedky iba províziu z vkladov vyplatenú od roku 1991. Na pojednávaní Komisia dodala v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa, že toto zjavne vyplýva z odôvodnenia č. 14 a článku 2 ods. 2 napadnutého rozhodnutia. Zastáva názor, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je dostatočné, čo sa týka kvalifikácie tejto provízie ako štátnych prostriedkov.

— O kvalifikácii režimu Livret bleu ako novej pomoci pri jeho zriadení roku 1975

63 Žalobca tvrdí, že napadnuté rozhodnutie uvádza v odôvodnení č. 92, že mechanizmus Livret bleu musí byť kvalifikovaný ako nová pomoc od roku 1975 bez toho, aby v tejto otázke bolo poskytnuté odôvodnenie. Úvahy vedené v tomto

kontexte, vzťahujúce sa na hodnotenie vplyvu na obchod a hospodársku súťaž, neuvádzajú dôvody, na základe ktorých by sa tento mechanizmus mal považovať za pomoc roku 1975. Tejto kvalifikácii okrem iného protirečia výroky rozhodnutia o nemožnosti vrátiť sa pred rok 1991 na určenie prípadnej existencie pomoci. Na pojednávaní žalobca uviedol, že existuje výrazné protirečenie medzi tvrdením, podľa ktorého pomoc pochádza z roku 1975, a tvrdením, že financovanie Livret bleu je režimom pomoci alebo novou pomocou od roku 1991. Podľa žalobcu si Komisia zamenila dve údajné pomoci, tú z roku 1975 a tú z roku 1991, pričom sa táto zámena objavuje takisto v metóde použitej na výpočet údajnej pomoci. Žalobca zastáva názor, že táto zámena robí napadnuté rozhodnutie ťažko pochopiteľným.

64 V tomto kontexte žalobca uvádza, že Komisia sa nemohla rozhodnúť kvalifikovať režim Livret bleu za novú pomoc bez predchádzajúceho preukázania existencie pomoci. Napadnuté rozhodnutie však neobsahuje žiadne preukázanie skutočnosti, že by pomoc existovala v čase vytvorenia Livret bleu.

65 Komisia zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie je dostatočne odôvodnené, čo sa týka kvalifikácie pomoci Livret bleu od roku 1975. Pripomína, že kritizovaná analýza je rozvinutá v bode V.1 napadnutého rozhodnutia s názvom „Narušovanie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi členskými štátmi". V odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa Komisia na pojednávaní uviedla, že vykonala analýzu uvedenú v tejto časti rozhodnutia predtým, ako sa vyslovila k ostatným prvkom charakteristickým pre pojem štátnej pomoci a vytvárajúcim tento pojem, a najmä pred tým, ako zaujala stanovisko k otázke štátnych prostriedkov. Analýza vplyvu Livret bleu na obchod a hospodársku súťaž od roku 1975 sa vysvetľuje podľa Komisie tým, že sa musela vyjadriť k tvrdeniam sťažovateľov, ktorí poukazovali najmä na element pomoci pochádzajúci z „priťahujúceho efektu" Livret bleu, pričom tento efekt, za predpokladu, že zahŕňa element pomoci, existoval už od zavedenia Livret bleu roku 1975. Okrem iného odkazuje na rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2000, Alzetta a i./Komisia (T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, Zb. s. II-2319, body 142 až 148), podľa ktorého je Komisia povinná skúmať, či v okamihu zavedenia pomoci bol príslušný trh otvorený pre hospodársku súťaž. Uvádza, že odôvodnenie č. 92

napadnutého rozhodnutia, ktoré obsahuje záver tejto časti, hovorí o „potenciálnej pomoci", čo dokazuje, že opatrenie ešte nebolo definitívne kvalifikované v danom štádiu. Podľa nej sa skutočnosť, že prídavné meno „potenciálny" napokon zmizlo vo výroku napadnutého rozhodnutia, vysvetľuje úsilím o stručné vyjadrenie a dôvodmi vecnej náhody.

66 Komisia trvá na tom, že napadnuté rozhodnutie uvádza, že príslušná skutočnosť v tomto spise vychádza z toho, že Crédit mutuel používal prostriedky vyzbierané prostredníctvom Livret bleu, ktorý mal k dispozícii. Podľa nej z tohto dôvodu ide o narušenie hospodárskej súťaže.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

67 Najprv je potrebné pripomenúť, že povinnosť odôvodnenia predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorú treba odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia, keďže táto posledná uvedená otázka sa vzťahuje na materiálnu zákonnosť sporného aktu (rozsudky Súdneho dvora z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67, a z 22. marca 2001, Francúzsko/Komisia, C-17/99, Zb. s. I-2481, bod 35).

68 Odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí byť prispôsobené povahe sporného aktu a musí jasne a jednoznačne vyjadrovať úvahy inštitúcie, ktorá akt vydala, spôsobom, ktorý umožňuje zúčastneným osobám porozumieť dôvodom prijatého opatrenia a príslušnému súdu vykonávať svoju kontrolu. Požiadavka odôvodnenia musí byť posúdená v závislosti od okolností veci, najmä obsahu aktu, povahy uvádzaných dôvodov a záujmu, aký môžu mať osoby, ktorým je akt určený, alebo iné osoby, ktorých sa akt priamo a osobne týka, na tom, aby dostali vysvetlenie. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa

musí posudzovať vzhľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na jeho kontext, ako aj na všetky právne pravidlá upravujúce predmetnú oblasť (rozsudky Súdneho dvora z 13. marca 1985, Holandsko a Leeuwarder Papierwarenfabriek/Komisia, 296/82 a 318/82, Zb. s. 809, bod 19; zo 14. februára 1990, Delacre a i./Komisia, C-350/88, Zb. s. I-395, body 15 a 16; z 29. februára 1996, Belgicko/Komisia, C-56/93, Zb. s. I-723, bod 86; Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný v bode 67 vyššie, bod 63, a Francúzsko/Komisia, už citovaný v bode 67 vyššie, body 35 a 36).

69 Pokiaľ ide o zistenie, či je napadnuté rozhodnutie dostatočne odôvodnené z hľadiska identifikácie pomoci, ktorej nezlučiteľnosť so zmluvou sa konštatuje, je potrebné preveriť, či toto rozhodnutie umožňuje zúčastneným osobám porozumieť štátnemu opatreniu alebo opatreniam, ktoré podľa Komisie predstavujú pomoc a Súdu prvého stupňa uskutočniť kontrolu posúdenia týchto opatrení. Naopak, v rámci skúmania odôvodnenia nie je relevantné zistiť, či kvalifikácia týchto opatrení ako pomoci je odôvodnená.

— Výrok a „Záver" napadnutého rozhodnutia

70 Je potrebné najprv uviesť, že článok 1 ods. 1 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „opatrenia prijaté [Francúzskou republikou] v prospech Crédit mutuel vo vzťahu k výberu a správe regulovaného sporenia v režime ‚Livret bleu' obsahujú štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom" [*neoficiálny preklad*], neindikuje výslovne, ktoré štátne opatrenia vzťahujúce sa na režim Livret bleu považuje toto rozhodnutie za opatrenia poskytnutia pomoci Crédit mutuel.

71 Tézu Komisie, podľa ktorej článok 2 ods. 2 výroku napadnutého rozhodnutia indikuje jasne, že na tento účel bola zohľadnená iba provízia z vkladov, nie je možné prijať.

72 Iste, toto ustanovenie, ktoré stanovuje Francúzskej republike povinnosť upraviť mieru odmeňovania vkladov na Livret bleu, vyplácanú CDC s tým, že v budúcnosti má byť zrušená všetka pomoc presahujúca náklady na správu a výber, odkazuje iba na províziu z vkladov. Neidentifikuje však pomoc, ale opatrenia, ktoré je Francúzska republika povinná prijať v budúcnosti na predídenie toho, aby sa vyplácala pomoc vo forme provízie z vkladov. Je však jasné, že sústredenie vkladov z Livret bleu v CDC bolo ukončené roku 1999 a že od tohto okamihu je provízia z vkladov jediný prospech, ktorý má Crédit mutuel zo správy Livret bleu. Teda tento bod napadnutého rozhodnutia neumožňuje urobiť žiadny záver, čo sa týka definície pomoci, ktorej nezlučiteľnosť so spoločným trhom je konštatovaná v článku 1 ods. 1 napadnutého rozhodnutia za roky predchádzajúce úplnému sústredeniu.

73 Preto označenie pomoci vo výroku napadnutého rozhodnutia nie je dostatočné na to, aby dotknuté subjekty a Súd prvého stupňa mohli rozpoznať opatrenie alebo opatrenia považované v tomto prípade za pomoc.

74 Podľa ustálenej judikatúry je výrok aktu neoddeliteľný od svojho odôvodnenia a musí sa vykladať, ak je to potrebné, tak, aby sa zohľadnili dôvody, ktoré viedli k jeho prijatiu (rozsudok Súdneho dvora z 15. mája 1997, TWD/Komisia, C-355/95 P, Zb. s. I-2549, bod 21; rozsudky Súdu prvého stupňa z 22. októbra 1997, SCK a FNK/Komisia, T-213/95 a T-18/96, Zb. s. II-1739, bod 104; z 11. marca 1999, Eurofer/Komisia, T-136/94, Zb. s. II-263, bod 171, a Alzetta a i./Komisia, už citovaný v bode 65 vyššie, bod 163).

75 V tomto smere v bode VI napadnutého rozhodnutia nazvaného „Záver" Komisia v odôvodnení č. 202 konštatuje: „Pridelenie práva distribúcie Livret bleu v prospech Crédit mutuel v sebe obsahuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 [ES]" [*neoficiálny preklad*]. Odôvodnenie č. 203 uvedené Komisiou (reprodukované v bode 25 vyššie) odkazuje na „poskytnuté kompenzácie" a na „predmetné opatrenia" predtým, ako konštatuje, že „časť štátnych prostriedkov poskytnutých v prospech Crédit mutuel, ktorá presahuje [náklady na správu a výber] Livret bleu ‚s prihliadnutím na normálnu maržu rentability' predstavuje... štátnu pomoc" [*neoficiálny preklad*].

76 Keďže odôvodnenie č. 202 neprináša žiadne spresnenie vo vzťahu k výroku a odôvodnenie č. 203 neidentifikuje výslovne predmetné opatrenia, je potrebné skúmať, či analýza uvedená v napadnutom rozhodnutí týkajúca sa podmienok, ktoré musia byť splnené na to, aby mohol byť zásah zo strany štátu kvalifikovaný ako pomoc, umožňuje presne identifikovať opatrenia, ktorými bola v prospech Crédit mutuel poskytnutá pomoc.

— Analýza z hľadiska pojmu štátnej pomoci

77 Podľa článku 87 ods. 1 ES musia byť v tomto smere splnené štyri podmienky. Po prvé, musí ísť o zásah štátu alebo prostredníctvom štátnych prostriedkov. Po druhé, musí mať toto opatrenie schopnosť ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie, musí svojho príjemcu zvýhodniť. Po štvrté, musí narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže (rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Zb. s. I-7747, bod 75).

78 Komisia pristúpila ku skúmaniu týchto podmienok v bodoch V.1 až V.4 (odôvodnenia č. 76 až 181) napadnutého rozhodnutia. Nesledovala však vo svojej analýze poradie, v ktorom boli tieto podmienky uvedené vyššie. Najprv sa totiž priklonila v bode V.1 k skúmaniu „narúšani[a] hospodárskej súťaže a dopad[u] na obchod medzi členskými štátmi" predtým, než preskúmala v bode V.2 „kvalifikáci[u] štátnych prostriedkov". Pokračovala bodom V.3, ktorý je nazvaný „Konkurenčná výhoda", a napokon venovala bod V.4 „hodnoteni[u] výšky štátnej pomoci". Tak, ako nižšie vyplýva z preskúmania obsahu týchto rozdielnych bodov, toto zoradenie spôsobuje určité problémy pochopenia, ktoré vznikli v napadnutom rozhodnutí. Je teda potrebné preskúmať, v poradí zvolenom Komisiou, či rozbor obsiahnutý v týchto štyroch bodoch umožňuje identifikovať opatrenia predstavujúce predmetnú pomoc.

— Analýza narušovania hospodárskej súťaže a dopadu na obchod

79 Komisia začína v odôvodneniach č. 76 až 92 napadnutého rozhodnutia preskúmaním druhej a štvrtej podmienky uvedených v bode 77 vyššie. Jej analýza je rozdelená do troch etáp, z ktorých prvá predstavuje podrobnú štúdiu „vplyv[u] pomoci na obchod od roku 1975", druhá obsahuje prezentáciu „dosiahnuti[a] liberalizácie bankového sektora v Európskej únii od konca 70. rokov a posilneni[a] hospodárskej súťaže" a tretia pripomenutie „postaveni[a] Crédit mutuel na francúzskom bankovom trhu".

80 Čo sa týka v prvom rade analýzy dopadov na obchod od roku 1975 (odôvodnenia č. 76 až 84 napadnutého rozhodnutia), je potrebné konštatovať, že táto časť napadnutého rozhodnutia vytvára dojem, že Komisia dospela k záveru, že opatrenia prijaté roku 1975 obsahovali pomoc v prospech Crédit mutuel, avšak bez toho, aby spresnila, ktoré z týchto opatrení boli v tomto smere zohľadnené. To, že Komisia zdôraznila v priebehu konania pred Súdom prvého stupňa, že za pomoc považuje províziu z vkladov zavedenú roku 1991, len môže v tomto smere zvýšiť zmätok.

81 Vysvetlenia, vzťahujúce sa k tomuto kroku, poskytnuté Komisiou na pojednávaní v odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa nemôžu poprieť dojem, podľa ktorého Komisia mohla vo vzťahu k spornej pomoci zastávať názor, že pochádza aspoň sčasti z opatrení prijatých v roku 1975.

82 Najprv, tvrdenie, podľa ktorého skúmanie dopadu na obchod predchádzalo skúmaniu štátnych prostriedkov, poukazuje na problém týkajúci sa metódy, ktorú použila Komisia v tomto prípade. Kritérium spôsobilosti opatrenia ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi vyznačuje hranicu medzi rozsahom pôsobnosti kontroly pomoci zo strany Komisie a oblasťou vyhradenou samostatnému konaniu členských štátov, pričom Komisia nedisponuje intervenčnými oprávneniami vo vzťahu k štátnemu opatreniu, ak daná podmienka nebola splnená. Je teda vhodné, najmä

v rámci postupu skúmania týkajúceho sa komplexného mechanizmu zloženého z rôznych štátnych opatrení, akým je Livret bleu, aby Komisia predbežne preskúmala v okamihu začatia konania a predtým, ako začne analýzu individuálnych opatrení, či tento mechanizmus ako celok je schopný ovplyvniť obchod. V každom prípade je potrebné v konečnom rozhodnutí Komisie nahradiť toto predbežné hodnotenie definitívnym hodnotením prípadných vplyvov opatrení, ktoré boli definitívne kvalifikované ako pomoc, na obchod medzi členskými štátmi. To je potrebné o to viac v prípade, že konečné rozhodnutie kvalifikuje ako pomoc iba časť opatrení, ktorých sa týka preskúmavanie, čo je podľa Komisie presne tento prípad. Tvrdenie predložené Komisiou teda nie je spôsobilé odstrániť nejasnosť vzniknutú tým, že skúmanie vplyvov Livret bleu na obchod roku 1975 sa vyskytuje v napadnutom rozhodnutí, čo sa týka kvalifikácie opatrení prijatých roku 1975 ako pomoci.

83 Ďalej, povinnosť odpovedať sťažovateľom nemohlo Komisiu nútiť ku krokom, ktoré vykonala. Ak je pravda, že sťažnosti, ktoré dostala Komisia, sa týkali opatrení prijatých roku 1975 a že ich bola teda povinná preskúmať, nič je nenútilo konštatovať, že tieto opatrenia boli schopné ovplyvniť obchod, ak usúdila, že nemôžu byť kvalifikované ako pomoc z iných dôvodov.

84 Napokon, čo sa týka dôsledkov vyvodených z rozsudku Alzetta a i./Komisia (už citovaný v bode 65 vyššie), Komisia správne uvádza, že na účely určenia, či pomoc poskytnutá v rámci režimu pomoci má byť kvalifikovaná ako existujúca alebo nová, je povinná preveriť, či v okamihu zavedenia tohto režimu bol alebo nebol príslušný trh otvorený hospodárskej súťaži. Toto vysvetlenie však potvrdzuje dojem, že podľa napadnutého rozhodnutia bol režim skúmanej pomoci zavedený roku 1975.

85 V druhom rade, preskúmavanie dôsledkov liberalizácie bankového sektora v odôvodneniach č. 85 až 89 napadnutého rozhodnutia ústi do konštatovania, že „vplyv poskytnutej pomoci na obchod pre jednu bankovú inštitúciu sa stal veľmi

vnímateľným" od roku 1990. Hoci provízia z vkladov nie je uvedená v odôvodneniach č. 85 až 89 napadnutého rozhodnutia, tieto odôvodnenia môžu byť chápané tak, že mali preukázať, že toto opatrenie mohlo mať veľký vplyv na obchod. Táto analýza neprináša žiadne vyjasnenie toho, či popri provízii z vkladov sa uvažovalo aj o iných opatreniach ako v opatreniach predstavujúcich zdroj spornej pomoci.

86 V treťom rade, rozbory uvedené v odôvodneniach č. 90 a 91 napadnutého rozhodnutia týkajúce sa postavenia Crédit mutuel na francúzskom bankovom trhu majú na jednej strane za cieľ vyvrátiť tvrdenie, podľa ktorého ohraničená územná pôsobnosť miestnych pobočiek Crédit mutuel vylučuje akýkoľvek vplyv pomoci na obchod, a na druhej strane obsahujú niekoľko stručných úvah týkajúcich sa narušovania hospodárskej súťaže, pričom Komisia najmä tvrdí:

„Crédit mutuel je ziskovým podnikom... Prípadná prílišná kompenzácia čistých nákladov na výber a správu úloh všeobecného hospodárskeho záujmu by mu umožnila zvýšenie zisku a akumuláciu ďalšieho vlastného kapitálu. Obmedzenia týkajúce sa solventnosti... vyplývajúce z európskej bankovej právnej úpravy však stanovujú povinnosť, ktorá obmedzuje potenciál rastu úverových inštitúcií. Akákoľvek prevádzková pomoc, pokiaľ posilňuje vlastné prostriedky, znamená vážne posilnenie na prekonanie týchto obmedzení. Z týchto mechanizmov obmedzení solventnosti vyplýva, že hodnotenie narušovania hospodárskej súťaže je ľahšie v prípade pomoci týmto úverovým inštitúciám. Ak pomoc má za priamy alebo nepriamy následok zvýšenie objemu vlastných prostriedkov, tak narušovanie hospodárskej súťaže sa môže prejaviť zvýšením aktivít banky." [*neoficiálny preklad*]

87 Odôvodnenia č. 90 a 91 napadnutého rozhodnutia sa nevyjadrujú teda definitívnym spôsobom o existencii narušovania hospodárskej súťaže v danom prípade, ale obmedzujú sa na podanie niekoľkých spresnení týkajúcich sa kritérií hodnotenia, ktoré Komisia chce použiť. Táto časť neumožňuje určiť, či podľa napadnutého rozhodnutia mohli popri provízii z vkladov prispieť aj iné opatrenia k prílišnej kompenzácii nákladov na výber a správu, k rastu vlastných prostriedkov a z tohto dôvodu k narušeniu hospodárskej súťaže.

88 Napokon, záver tohto rozboru v odôvodnení č. 92 napadnutého rozhodnutia (reprodukovanom v bode 17 vyššie) používa veľmi nepresné pojmy, čo sa týka identifikácie pomoci, keď odkazuje na „potenciálnu pomoc poskytnutú v prospech Crédit mutuel", ktorá mala „charakter prevádzkovej pomoci" a keď konštatuje, že „potenciálna pomoc [bola] pri jej zavedení v roku 1975 novou pomocou". Provízia z vkladov v tomto závere vôbec nie je ani spomenutá.

89 Hoci je pravda, že odôvodnenie č. 92 napadnutého rozhodnutia kvalifikuje ako „potenciálnu" tú pomoc, ktorej dopady sú posúdené, je potrebné uviesť, že takáto kvalifikácia chýba pri otázke „právnej analýzy povahy pomoci pochádzajúcej z Livret bleu" v odôvodnení č. 130 napadnutého rozhodnutia. Komisia však trvá na tom, že „išlo o novú pomoc od konca roku 1975". Komisia konštatuje, že výška tejto pomoci nemôže byť vypočítaná za obdobie predchádzajúce roku 1991. To však podľa napadnutého rozhodnutia ani prinajmenšom neznamená, že pred rokom 1991 neexistovala žiadna pomoc. Použité pojmy skôr indikujú, že Komisia mohla usúdiť, že už pred rokom 1991 existovali opatrenia schopné predstavovať pomoc, ale odmietla počítať ich výšku.

90 Vysvetľujúc na pojednávaní zmiznutie prídavného mena „potenciálny" v odôvodnení č. 130 napadnutého rozhodnutia úsilím o stručné vyjadrenie a dôvodmi „čiste vecnej náhody", Komisia iba priznáva, že znenie napadnutého rozhodnutia obsahuje slabé miesta bez toho, aby odstránila neistotu týkajúcu sa obsahu tohto rozhodnutia, ktorá z toho vyplýva.

91 Analýza narušovania hospodárskej súťaže a vplyvu na obchod v napadnutom rozhodnutí teda neumožňuje jasne určiť, ktoré opatrenia patriace do mechanizmu Livret bleu sú považované v napadnutom rozhodnutí za také, že majú vplyv na obchod a narúšajú hospodársku súťaž.

— Analýza štátnych prostriedkov

92 V druhom rade Komisia skúmala v odôvodneniach č. 93 až 99 napadnutého rozhodnutia otázku štátnych prostriedkov, ktorými bola predmetná pomoc podľa nej poskytnutá. Je potrebné konštatovať, že úvaha vedená v napadnutom rozhodnutí v tomto smere nie je ani jasná, ani vyčerpávajúca.

93 V odôvodnení č. 94 napadnutého rozhodnutia Komisia oznamuje nasledujúci plán:

„[Komisia] preverí..., z ktorých štátnych prostriedkov Crédit mutuel mohol mať prospech: 1. daňová výhoda odsúhlasená sporiteľom; 2. provízia z vkladov...; 3. prospech z [iných EIG]; 4. výhody a prípadné nepriame náklady pochádzajúce zo systému Livret bleu." [*neoficiálny preklad*]

94 Čo sa týka, v prvom rade, daňového oslobodenia, napadnuté rozhodnutie uvádza, že systém spôsobuje mobilizáciu štátnych prostriedkov a schválenie výhodnejšieho režimu pre sporiteľa oproti normálnej situácii a pre štát tak predstavuje náklad. V odôvodnení č. 96 napadnutého rozhodnutia pokračuje:

„Zdá sa, že z tejto pomoci majú priamy prospech individuálni spotrebitelia a nie banka, nie je teda možné považovať Crédit mutuel za priameho príjemcu tejto daňovej pomoci. Táto daňová pomoc sociálneho charakteru je však spojená s produktom distribuovaným jedným subjektom, a to Crédit mutuel. Pomoc teda nespĺňa podmienku zlučiteľnosti stanovenú článkom 87 ods. 2 [písm.] a) [ES], ktorý stanovuje, že pomoc sa poskytuje ‚bez diskriminácie vo vzťahu k pôvodu výrobkov'." [*neoficiálny preklad*]

95 Táto analýza neumožňuje určiť jasne, či Komisia považovala daňové oslobodenie za schopné predstavovať presun štátnych prostriedkov v prospech Crédit mutuel. Takáto interpretácia napadnutého rozhodnutia však nemôže byť vylúčená, pretože na to, aby bolo možné konštatovať existenciu zásahu v prospech podniku zo štátnych prostriedkov, nie je nevyhnutné, aby podnik bol ich priamym príjemcom. V skutočnosti z článku 87 ods. 2 písm. a) ES vyplýva, že pomoc sociálneho charakteru poskytnutá individuálnym spotrebiteľom môže patriť do oblasti uplatňovania článku 87 ods. 1 ES. Rovnako skutočnosť, že členský štát sa zriekol daňových príjmov, môže zahŕňať nepriamy presun štátnych prostriedkov, ktoré sú schopné byť kvalifikované ako pomoc v prospech iných hospodárskych subjektov ako tých, ktorým je daňová výhoda poskytnutá priamo (rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, Zb. s. I-6857, body 24 až 28).

96 Napadnuté rozhodnutie je teda nejasné vo vzťahu ku kvalifikácii daňového oslobodenia vo svetle kritéria štátnych prostriedkov.

97 Na druhom mieste Komisia skúma „úlohu verejného záujmu zverenú Crédit mutuel" a vysvetľuje v odôvodnení č. 98 napadnutého rozhodnutia:

„Crédit mutuel bola zverená úloha distribúcie Livret bleu spojená s presne stanovenými výhodami a obmedzeniami. Výhody spočívajú vo výlučnej distribúcii Livret bleu a vyplácaní provízie z vkladov... Povinnosti sa týkajú používania vyzbieraných prostriedkov na Livret bleu. Tieto povinnosti sa v priebehu času vyvíjali... Dnes sú všetky vklady sústredené v CDC. CDC vypláca Crédit mutuel, výlučne v súvislosti so sústredenými vkladmi, odmenu zodpovedajúcu hrubému úroku stanovenému orgánmi verejnej moci, ktorý sa vypláca sporiteľom, ako aj sprostredkovateľskú províziu vo výške 1,3 %. Je potrebné poznamenať, že vzhľadom na to, že CDC je verejnoprávnym podnikom, ktorý je financovaný z verejných zdrojov na plnenie úloh všeobecného záujmu, musí byť provízia z vkladov považovaná za štátne prostriedky. Úroky sú vyplácané sporiteľom, čiže Crédit

mutuel má prospech iba z tejto provízie. Táto provízia je integrálnou súčasťou úlohy verejnej služby, ktorou je poverený Crédit mutuel a je teda pripísateľná štátu." [*neoficiálny preklad*]

98 Provízia z vkladov je tak jasne kvalifikovaná ako štátne prostriedky.

99 Na treťom mieste, čo sa týka prospechu z iných EIG, Komisia uvádza v odôvodnení č. 99 napadnutého rozhodnutia:

„Na základe uvedených informácií, kombinácia povinného použitia týchto prostriedkov a skutočnosti, že podmienky úroku boli regulované štátom a nie voľne určené trhom, potvrdzuje úsudok, že [iné] EIG sú neoddeliteľnou súčasťou systému Livret bleu. Ako je ukázané ďalej, tieto regulované podmienky umožnili Crédit mutuel realizovať veľmi vysoký prospech z týchto vkladov. Definícia týchto [EIG] bola zmenená nariadením z 27. septembra 1991: príslušnými spôsobmi použitia sú odteraz výlučne pôžičky na financovanie sociálneho ubytovania a sústredenie na účte v CDC... Ale v priebehu 90. rokov tieto nové spôsoby použitia len veľmi pomaly nahradili tie staré: od roku 1991 boli iba nové vklady ihneď v plnej miere použité týmto novým spôsobom." [*neoficiálny preklad*]

100 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia výslovne nekvalifikuje prospech z iných EIG ako štátne prostriedky. Zdá sa však, že takáto kvalifikácia nemôže byť ani vylúčená. V skutočnosti v tomto kontexte význam konštatovania, podľa ktorého „[iné] EIG sú integrálnou súčasťou systému Livret bleu" nie je jasná, berúc do úvahy skutočnosť, že podobné tvrdenie bolo uvedené v odôvodnení č. 98 napadnutého rozhodnutia na zdôvodnenie toho, že provízia z vkladov bola považovaná za štátne prostriedky (pozri bod 98 vyššie).

101 Z tohto dôvodu je v napadnutom rozhodnutí výsledok skúmania otázky, či prospech, ktorý Crédit mutuel plynie zo správy iných EIG, predstavuje presun štátnych prostriedkov, rovnako nejasný.

102 Čo sa týka, na štvrtom mieste, skúmania prípadných nepriamych výhod a nákladov spojených so systémom Livret bleu, čomu sa venuje odôvodnenie č. 94 napadnutého rozhodnutia, je potrebné skonštatovať, že toto nebolo vykonané v tejto časti rozhodnutia. Rozbory týkajúce sa nepriamych výhod a nákladov Livret bleu sa však nachádzajú jednak v časti venovanej vyhodnoteniu výšky štátnej pomoci, najmä v odôvodneniach č. 119 až 127, kde Komisia skúma prípadné „efekty vyvolané priťahujúcim účinkom" Livret bleu, a jednak v časti venovanej zlučiteľnosti pomoci so zmluvou, najmä v odôvodneniach č. 190 až 194 týkajúcich sa otázky, či Crédit mutuel bol povinný udržiavať pobočky vo vidieckych oblastiach. Nevykonalo sa však žiadne vyhodnotenie prípadných nepriamych výhod vzhľadom na postavenie štátnych prostriedkov.

103 Na záver je potrebné skonštatovať, že hoci analýza otázky štátnych prostriedkov v napadnutom rozhodnutí je jasná vo vzťahu k provízii z vkladov, je neurčitá vo vzťahu ku kvalifikácii daňového oslobodenia a prospechu z iných EIG a neúplná vo vzťahu k iným výhodám, skúmanie ktorých Komisia plánovala.

— Analýza konkurenčnej výhody

104 Bod V.3 napadnutého rozhodnutia nazvaný „Konkurenčná výhoda" obsahuje iba odôvodnenie č. 100, citované v bode 18 vyššie.

105 Tento bod napadnutého rozhodnutia sa obmedzuje na stanovenie kritéria, ktoré chce Komisia uplatniť na určenie, či je možné v tomto prípade skonštatovať, že išlo o konkurenčnú výhodu, a teda či sú splnené tretia a štvrtá podmienka článku 87 ods. 1 ES, uvedené v bode 77 vyššie. Je potrebné podčiarknuť, že toto kritérium je definované v odôvodnení č. 100 napadnutého rozhodnutia iba vo vzťahu k provízii z vkladov a neuvádza žiadne z iných opatrení, ktoré sú súčasťou mechanizmu Livret bleu.

106 Analýza týchto dvoch podmienok, týkajúca sa na jednej strane výhody poskytnutej príjemcovi a na druhej strane informácie o tom, či skúmané opatrenie narušuje alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže, sa nachádza takisto v bode V.4 napadnutého rozhodnutia nazvaného „Hodnotenie výšky štátnej pomoci" a zahŕňajúceho odôvodnenia č. 101 až 181. Tieto časti sú takisto len málo jasné, čo sa týka informácie, či je vyplácanie provízie z vkladov jediným opatrením, ktoré sa posúdilo ako zverujúce Crédit mutuel konkurenčnú výhodu, alebo či zohrali úlohu aj ostatné opatrenia prijaté v rámci režimu Livret bleu.

107 Komisia najprv definuje „spôsoby zohľadnenia súhrnu prospechu a nákladov spojených s vkladmi Livret bleu" a upresňuje v tomto smere v odôvodnení č. 103 napadnutého rozhodnutia:

„Finančný mechanizmus vzťahujúci sa na Livret bleu v Crédit mutuel musí byť hodnotený vo vzťahu k ekonomike celého tohto režimu sporenia, teda je potrebné vziať do úvahy celkové náklady a prospech plynúci zo systému, najmä prospech plynúci priamo z používania vkladov vyzbieraných vďaka úlohe distribuovať tento produkt sporenia oslobodený od dane." [*neoficiálny preklad*]

108 Toto znenie vytvára dojem, že daňové oslobodenie Livret bleu bolo vzaté do úvahy na určenie toho, či tento mechanizmus poskytol výhodu Crédit mutuel.

109 Dojem, podľa ktorého bolo daňové oslobodenie vzaté do úvahy, sa potvrdil v odôvodnení č. 108, podľa ktorého „vklady na Livret bleu umožnili Crédit Mutuel zabezpečiť si prostriedky za podmienok výhodnejších, ako by to mohol urobiť v prípade jednoduchého refinancovania na finančných trhoch" [*neoficiálny preklad*]. Navyše v odôvodnení č. 111 Komisia uvádza, že „náklady na prostriedky" pochádzajúce z Livret bleu sú „odlišné od normálnych trhových nákladov". Odôvodnenie č. 117 uvádza „osobitosť tohto spôsobu výberu prostriedkov". V rovnakom slede myšlienok vysvetľuje odôvodnenie č. 175 zohľadnenie vkladov na voľné použitie, pretože sú „spojené so špecifickými prostriedkami, vkladmi vybranými vďaka monopolu distribúcie Livret bleu" [*neoficiálny preklad*]. To isté odôvodnenie rovnako uvádza, že „za trhových konkurenčných podmienok je pravdepodobné, že Crédit mutuel by si nemohol zaobstarať tie isté prostriedky za rovnaké náklady" [*neoficiálny preklad*].

110 Citované časti sú nepresné vo vzťahu k opatreniu alebo opatreniam, ktoré spôsobili konkurenčnú výhodu poskytnutú Crédit mutuel.

111 Vysvetlenie Komisie, podľa ktorého je potrebné rozlišovať na jednej strane koncept „konkurenčnej výhody vychádzajúcej z prílišnej kompenzácie nákladov vzniknutých zabezpečovaním úlohy všeobecného hospodárskeho záujmu" a na druhej strane koncept „hospodárskych výhod" vzatých do úvahy v rámci globálnej bilancie Livret bleu, ktorá má preveriť, či došlo k prílišnej kompenzácii, neprináša potrebné objasnenie.

112 Iste, viaceré časti napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týkajú výhod, najmä odôvodnenia č. 106, 107, 180 a 198, môžu byť chápané tak, že odkazujú na hospodársku výhodu, na ktorú sa prihliadlo v rámci celkového hodnotenia. Keď však Komisia opakovane uvádza, najmä v odôvodneniach č. 108, 111 a 175, že Crédit mutuel získal prostriedky za podmienok výhodnejších, ako sú trhové podmienky, napadnuté rozhodnutie vytvára dojem konkurenčnej výhody plynúcej z režimu Livret bleu, a nie iba hospodárskej výhody vzatej do úvahy v rámci celkového hodnotenia tohto režimu.

113 Komisia v tomto smere potvrdila na pojednávaní, že nevyvodzovala právne dôsledky z iných elementov ako z provízie z vkladov. Za predpokladu, že by táto hypotéza bola presná, však skutočnosť, že na viacerých miestach napadnutého rozhodnutia sú uvedené „výhody", ktoré v konečnej fáze nie sú vzaté do úvahy na účely identifikácie pomoci bez toho, aby to bolo výslovne uvedené, vytvára zmätok, ktorý o to viac sťažuje porozumenie napadnutého rozhodnutia v tomto ohľade.

114 Navyše, hypotéza podľa ktorej bola vzatá do úvahy iba provízia z vkladov, je málo zlučiteľná s hodnotením vykonaným v odôvodneniach č. 119 až 127 napadnutého rozhodnutia a týkajúcim sa „efektov vyvolaných priťahujúcim účinkom" obsiahnutých v režime Livret bleu, na ktoré odkázali sťažovatelia. Podľa nich výlučné právo distribuovať produkt sporenia atraktívny svojím daňovým oslobodením umožňuje Crédit mutuel pritiahnuť a zabezpečiť si vernosť klientely, ktorej je potom sieť banky schopná navrhnúť iné produkty alebo bankové služby. Komisia uvádza v odôvodneniach č. 126 a 127 napadnutého rozhodnutia, že neuvádzala tieto vplyvy v rámci napadnutého rozhodnutia, lebo nebolo možné presne zhodnotiť finančné súvislosti s tým spojené. Tieto „vyvolané efekty" Livret bleu však nemajú žiadny súvis s vyplácaním provízie z vkladov, ale sú spojené len s právom distribúcie daňovo oslobodeného produktu sporenia. Skúmanie takýchto vplyvov prispieva teda k vytvoreniu dojmu, že výlučné právo a daňové oslobodenie patria medzi opatrenia predstavujúce pomoc konštatovanú napadnutým rozhodnutím. Iste, Komisia bola povinná odpovedať na tvrdenia sťažovateľov v tejto otázke a bolo v tomto rámci nevyhnutné, aby sa vyjadrila k ostatným opatreniam iným ako provízia z vkladov. Na to, aby sa predišlo tomu, že by sa napadnuté rozhodnutie chápalo tak, že považuje tieto opatrenia za súčasť predmetnej poskytnutej pomoci, bolo však o to viac potrebné, aby Komisia jasne indikovala, že iba provízia z vkladov sa považuje za súčasť pomoci, ak bolo také jej stanovisko.

115 Dojem, podľa ktorého provízia z vkladov nebola jediným opatrením vzatým do úvahy pri hodnotení pomoci poskytnutej v prospech Crédit mutuel, je ešte posilnený výsledkom hodnotenia výšky pomoci v bode V.4 napadnutého rozhodnutia. Je

inštruktívne v tomto smere skompletizovať tabuľku výsledkov prevádzkového účtu Livret bleu, uvedenú v bode 21 vyššie, a to pridaním údajov týkajúcich sa provízie z vkladov, dodaných účastníkmi v odpovediach na otázky Súdu prvého stupňa:

Rok	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Spolu
Provízia z vkladov	10	60	110	240	390	490	540	780	2 620
Sústredené vklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	– 399
[Iné] EIG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	2 592
Voľne použiteľné prostriedky	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	– 1 119
Nekapitalizovaná pomoc	1 096	505	301	– 471	– 135	– 87	– 156	20	1 074

116 Táto tabuľka potvrdzuje teóriu žalobcu, podľa ktorej sa výška konštatovanej pomoci v napadnutom rozhodnutí vysvetľuje v zásade tým, že boli vzaté do úvahy zisky, ktoré dosiahol Crédit mutuel medzi rokmi 1991 a 1993, teda v období, keď provízia z vkladov ešte neprispievala podstatným spôsobom k výsledkom správy Livret bleu a zisky z režimu Livret bleu v zásade pochádzali z príjmov plynúcich z iných EIG.

117 Disproporcia medzi výškou pomoci za tieto roky a výškou provízie z vkladov vyplatenej počas toho istého obdobia je nápadná a javí sa už na prvý pohľad ako ťažko odôvodniteľná, ak pomoc spočíva v skutočnosti iba vo vyplácaní tejto provízie bez toho, že by bolo vzaté do úvahy ktorékoľvek z opatrení prijatých predtým v rámci Livret bleu. Za týchto podmienok analýza konkurenčnej výhody, ktorá

vyplýva z napadnutého rozhodnutia, neumožňuje potvrdiť teóriu Komisie, podľa ktorej je iba provízia z vkladov kvalifikovaná ako pomoc.

118 V dôsledku toho a vzhľadom na to, že Komisia jasne nevyjadrila v napadnutom rozhodnutí svoje stanovisko k identifikácii opatrení, ktorými bola v prospech Crédit mutuel poskytnutá sporná pomoc, Súd prvého stupňa nie je schopný vykonať svoju súdnu kontrolu vo vzťahu k hodnoteniu režimu Livret bleu napadnutým rozhodnutím.

119 Napokon, odôvodnenie uvedené Komisiou v napadnutom rozhodnutí neumožňuje vylúčiť možnosť vznesenú žalobcom, že napadnuté rozhodnutie opisuje v zásade dve potenciálne pomoci poskytnuté roku 1975 a roku 1991 bez toho, aby ich vo svojej analýze jasne rozlíšila.

120 Je potrebné dodať, že Komisia nemohla vziať do úvahy vo svojej analýze objasnenia poskytnuté Súdnym dvorom po prijatí napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k štátnym opatreniam určeným na kompenzáciu nákladov spojených s plnením úloh verejného záujmu najmä v rozsudku Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, už citovanom v bode 77 vyššie. Hoci určité nedostatky vo vysvetlení úvah sledovaných v napadnutom rozhodnutí sa môžu vysvetliť skutočnosťou, že Komisia v čase prijímania napadnutého rozhodnutia ešte nemohla využiť informácie vyplývajúce z tejto judikatúry, bolo však potrebné, vzhľadom na komplexnosť tohto spisu, dbať na to, aby odôvodnenie Komisie bolo obzvlášť jasné, čo sa týka identifikácie a hodnotenia opatrení, ktoré poskytli spornú pomoc Crédit mutuel.

121 Z predchádzajúcej analýzy však vyplýva, že úvaha sledovaná v napadnutom rozhodnutí ako celok neumožňuje určiť, či Komisia považovala za opatrenia, ktorými bola Crédit mutuel poskytnutá sporná pomoc, okrem provízie z vkladov aj daňové oslobodenie, výlučné právo distribúcie a podmienky odmeňovania iných EIG, alebo nie.

122 Z toho vyplýva, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, čo sa týka identifikácie opatrení kvalifikovaných ako pomoc.

123 Komisia uviedla v tomto konaní, že podľa napadnutého rozhodnutia sporná pomoc pochádza len z provízie z vkladov. Je však potrebné konštatovať, že táto úvaha, ktorú zástupcovia Komisie rozvinuli pred Súdom prvého stupňa, sa nenachádza v napadnutom rozhodnutí a protirečia jej mnohé časti odôvodnení analyzované vyššie.

124 Ako Súdny dvor rozhodol v rozsudku z 15. júna 1994, Komisia/BASF a i. (C-137/92 P, Zb. s. I-2555, body 66 až 68), výrok a odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí byť odôvodnené podľa článku 253 ES, predstavujú nedeliteľný celok, takže iba zbor členov Komisie je oprávnený na základe zásady kolegiality prijímať obidve spoločne, pričom akékoľvek zmeny odôvodnenia presahujúce čisto pravopisnú alebo gramatickú úpravu patria do výlučnej právomoci zboru.

125 Tieto úvahy založené na zásade kolegiality platia aj pre napadnuté rozhodnutie, ktoré musí byť takisto odôvodnené podľa článku 253 ES a ktorým zbor Komisie vykonával osobitnú právomoc rozhodnúť o zlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom, ktorá jej bola zverená článkom 88 ES.

126 Z toho vyplýva, že argumentácia prezentovaná zástupcami Komisie pred Súdom prvého stupňa nenapravila nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 1996, Nemecko a i./Komisia, C-329/93, C-62/95 a C-63/95, Zb. s. I-5151, body 47 a 48, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. júna 1998, British Airways a i./Komisia, T-371/94 a T-394/94, Zb. s. II-2405, body 116 až 119).

127 Je teda potrebné zrušiť napadnuté rozhodnutie bez toho, aby bolo potrebné hodnotiť ostatné žalobné dôvody uvedené žalobcom.

O trovách

128 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalovaná nemala vo veci úspech, je opodstatnené rozhodnúť, že znáša popri vlastných trovách aj trovy žalobcu v súlade s návrhom žalobcu.

129 Francúzska republika znáša svoje vlastné trovy v súlade s článkom 87 ods. 4 prvým pododsekom rokovacieho poriadku.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozhodnutie Komisie 2003/216/ES z 15. januára 2002 o štátnej pomoci, ktorú poskytla Francúzska republika v prospech Crédit mutuel, sa zrušuje.**

2. **Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a trovy konania žalobcu.**

3. **Francúzska republika znáša svoje vlastné trovy konania.**

Pirrung Tiili Meij

Vilaras Forwood

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 18. januára 2001.

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

J. Pirrung

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu ..... II - 147

Crédit mutuel ..... II - 148

Livret bleu ..... II - 148

Správne konanie ..... II - 151

Napadnuté rozhodnutie ..... II - 152

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 158

Právny stav ..... II - 159

Úvodné pripomienky ..... II - 159

O odôvodnení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k identifikácii pomoci ..... II - 160

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 160

— O identifikácii opatrenia, ktorým bola poskytnutá výhoda ..... II - 161

— O identifikácii štátnych prostriedkov ..... II - 166

— O kvalifikácii režimu Livret bleu ako novej pomoci pri jeho zriadení roku 1975 ..... II - 167

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 169

— Výrok a „Záver" napadnutého rozhodnutia ..... II - 170

— Analýza z hľadiska pojmu štátnej pomoci ..... II - 172

— Analýza narušovania hospodárskej súťaže a dopadu na obchod ..... II - 173

— Analýza štátnych prostriedkov ..... II - 177

— Analýza konkurenčnej výhody ..... II - 180

O trovách ..... II - 187